

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stefańska (przewodniczący)

SSN Aleksander Stępkowski

SSN Maria Szczepaniec (sprawozdawca)

w sprawie z protestu wyborczego W.S.

przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej w P. i Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 28 listopada 2019 r.

postanawia:

pozostawić protest wyborczy bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W.S. (pismem z 19 października 2019 r. – data stempla pocztowego) wniósł protest wyborczy do Sądu Najwyższego przeciwko ważności wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z 13 października 2019 r., które odbyły się w Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w R. z powodu dopuszczenia się przestępstw przeciwko wyborom wymienionych w rozdziale XXXI ustawy z 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. 2019, poz. 1950, dalej: k.k.), dotyczących przebiegu głosowania i ustalania wyników głosowania; a także naruszenia prawa wyborczego określonego w ustawie z 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (dalej: k.wyb.) oraz w wytycznych dla OKW zawartych w uchwale PKW nr 210/2019 a dotyczących przebiegu głosowania oraz ustalania wyników głosowania, wnioskując o

unieważnienie wyborów na posłów do Sejmu i senatorów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej 2019 r. w Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w R..

Skarżący wskazał, iż:

- komisja rozpoczęła pracę przed umówioną godziną 6:00 lub został on świadomie wprowadzony w błąd;
- komisja nie dokonała ponownego przeliczenia kart do głosowania 13 października 2019 r. przed rozpoczęciem głosowania;
- stemplowanie wszystkich kart wykonywały dwie osoby (te same osoby odpowiadały za liczenie), nie skorzystały z propozycji pomocy wystosowanej przez skarżącego;
- zdecydowana większość członków komisji nie przejawiała inicjatywy w przedmiocie ponownego przeliczania kart;
- w ramach pracy miało miejsce niezrozumiałe zachowanie ukierunkowane na skarżącego;
- brak było męża zaufania;
- miało miejsce niezrozumiałe zachowanie niektórych członków komisji w momencie otwarcia urny (brak było zgody na wysypanie kart do głosowania na przygotowany uprzednio stół);
- miało miejsce nieprzeliczenie wszystkich kart od razu po wyjęciu z urny lecz ich natychmiastowa segregacja;
- miała miejsce ocena jedynie ważności głosów co do których wątpliwości przejawiali członkowie komisji;
- tzw. protokół ręczny nie został dostarczony do informatyka;
- nastąpiła próba uderzenia skarżącego;
- nastąpiło wezwanie prawnika przez osobę pełniącą nieformalnie funkcję przewodniczącej (który to prawnik – w ocenie skarżącego – był mężem zaufania i jednocześnie pełnomocnikiem wyborczym – wnoszącym do protokołu uwagę, iż skarżący utrudnia pracę komisji);
- nastąpiła zmiana treści protokołu (brak było w nim uwagi wyartykułowanej przez skarżącego), niekorespondującego – w ocenie wnoszącego protest – z rzeczywistością;

- nastąpiło wykreślenie i usunięcie skarżącego z obwodowej komisji wyborczej.

W.S. wniósł o przeprowadzenie dowodów z zeznań funkcjonariuszy Policji, członków Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w R., dokumentacji wyborów w OKW nr [...], wyników wyborów wywieszonych na zewnątrz lokalu wyborczego do publicznej wiadomości oraz zeznań informatyka.

Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej w P. (pismem z 12 listopada 2019 r.) wniósł o pozostawienie przedmiotowego protestu wyborczego bez dalszego biegu. W ocenie Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej w P. zarzuty podniesione przez W.S. są chybione – brak jest bowiem przedstawienia przez wnoszącego protest dowodów na ich poparcie bądź uprawdopodobnienia, że doszło do popełnienia przestępstwa przeciwko wyborom do Sejmu Rzeczypospolitej i Senatu Rzeczypospolitej. Dodatkowo Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej w P. załączył stanowisko Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w R., w którym to stanowisku szczegółowo odniesiono się do wszystkich zarzutów przedstawionych przez skarżącego.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej (pismem z 12 października 2019 r.) także wniósł o pozostawienie protestu bez dalszego biegu – wskazując, że protest wniesiony przez W.S. nie spełnia wymogów formalnych przewidzianych dla protestu wyborczego (przedstawionych w art. 243 § 1 k.wyb.).

Prokurator Generalny (pismem z 13 listopada 2019 r.) również wniósł o pozostawienie protestu wyborczego bez dalszego biegu. Odnosząc się do treści protestu wskazał, że analizowany protest został złożony przez osobę nieuprawnioną i nie spełnia on wymogów określonych w ramach art. 82 § 1 k.wyb. i art. 241 § 3 k.wyb.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Do wniesienia protestu uprawniony jest wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania na obszarze danego okręgu wyborczego (art. 82 § 2 k.wyb.), a także przewodniczący właściwej komisji wyborczej i pełnomocnik wyborczy (art. 82 § 5

k.wyb.). Protestujący wniósł protest jako członek obwodowej komisji wyborczej. Katalog podmiotów mogących złożyć protest wyborczy został określony w art. 82 k.wyb. Żadne inne podmioty (w szczególności członek obwodowej komisji wyborczej) osoby lub organizacje nie są uprawnione do wnoszenia protestów przeciwko ważności wyborów (postanowienie Sądu Najwyższego z 3 listopada 2011 r., III SW 119/11; postanowienie Sądu Najwyższego z 11 lipca 2019 r., I NSW 24/19).

Ponadto należy zaznaczyć, że zgodnie z regulacją zawartą w art. 241 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien wskazać w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera podnoszone zarzuty. Wskazanie zarzutów i dowodów jest wymogiem formalnym protestu wyborczego, którego niespełnienie skutkuje pozostawieniem go bez dalszego biegu, stosownie do treści art. 243 § 1 k.wyb. Zgodnie z treścią art. 82 § 1 pkt 1 i 2 k.wyb. przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI k.k., mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

W.S. nie przedstawił żadnych istotnych i obiektywnych dowodów, które by chociaż uprawdopodobniły przedstawione przez niego zarzuty.

Dodatkowo należy stwierdzić, że sam k.wyb. nie przewiduje stwierdzenia nieważności wyborów w obwodowej komisji wyborczej, czego domaga się wnoszący protest. W.S. nie kwestionuje bowiem wyniku wyborów, wyniku wyborów w okręgu, czy też wyboru danego posła lub senatora, a żąda jedynie stwierdzenia nieważności wyborów do Sejmu i do Senatu w danym obwodzie głosowania, czego nie przewiduje Kodeks wyborczy.

Uwzględniając przytoczone wyżej okoliczności na podstawie art. 243 § 1 k.wyb., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

